

2.1.1 Teed ja transport

Viljandi vald paikneb Viljandimaa kesk-, kirde- ja kaguosas, ümbritsedes Viljandi linna. Vald piirneb edelast Mulgi vallaga, lääne ja loode poolt Põhja-Sakala vallaga, kirdest Põltsamaa vallaga, idast Elva valla ning Võrtsjärvega, lõunast Tõrva vallaga. Valda läbivad põhimaanteedest Tartu-Viljandi-Kilingi- Nõmme, tugimaanteedest Imavere-Viljandi-Karksi-Nuia, Viljandi-Põltsamaa ning Viljandi-Rõngu maantee. Viljandi vallas on ~~330-245~~ ligi 602 km teid, millest ~~14~~-12% on tolmuva kattega (Tabel 2). Vallavalitsus on kruusateid järjepidevalt mustkatte alla viinud vastavalt „Viljandi valla teehoiukavale aastateks 2021-2025”².

Tabel 1. Viljandi valla teed

Tee tüüp	Maantee	Tänav	Kokku
Kohalikud teed (km)	319-213 577,183	11-032 24,739	330-245 601,922
sh tolmuva kattega (km)	36-566 52,213	8-380 20,104	44-946 72,317
Tolmuva kattega teede osakaal	11% 9%	76% 81%	14% 12%

Koostatavas Viljandi valla üldplaneeringus planeeritakse maakonnaplaneeringust lähtuv kergliiklusteede võrgustik, arvestades olemasolevate maanteedega asukohta ja uute planeeritavate teede võrgustikega.

Ühistransporti Viljandi vallas korraldab MTÜ Viljandimaa Ühistranspordikeskus. Lisaks linnalähiliinidele ja maaliinidele on võimalik kasutada ka nõudeliine, nõudepeatuste teenindamine toimub tellimuse alusel. Samuti on võimalik invatõstukiga varustatud maaliinibussi tellimine.

Viljandi valla ühistranspordi kättesaadavuse indeks on kõrgem kui 3. Indeks arvestatakse inimeste elukoha kaugust ühistranspordipeatustest. Inimeste elukohad on jagatud neljaks tsooniks: 1 - väljaspool teeninduspiirkonda; 2 - madal (kuni 5 km peatusest); 3 - keskmine (kuni 1 km peatusest); 4 - hea (kuni 500 m peatusest). Indeksi väärtuseks arvutatakse, kui suur osa elanike igas tsoonis elab ning see indekseeritakse (korrutatakse vastava tsooni elanike osakaal läbi tsooni tunnusega) ning liidetakse kokku. Selle tulemusel moodustub indeks skaalal 1 kuni 4, kus 4 tähendab seda, kõik omavalitsuse elanikud elavad kuni 500 m kaugusel ühistranspordi peatusest ning 1 seda, et kõik elanikud elavad väljaspool ühistranspordi teeninduspiirkondi¹.

Uutest ühendustest nähakse üldplaneeringuga perspektiivsena ette väikesadamaid: Vanasauna sadam Võrtsjärve ääres Valma külas ning Suislepa sadam Suislepa külas Õhne jõe ääres.

Samuti on Viljandi vallas Päre külas murukattega Viljandi lennuväli, mida haldab Viljandi Lennuklubi ja mille lennuraja mõõtmed on 800 x 30 m ja kandevõime 7 tonni. Lennuturismi ja lennuõrituste arendamiseks on vajalik lennuvälja taristu arendus ja lennuvälja piiranguala vastavusse viimine lennundusseadusega.
